

PERSBERICHT 15 maart 2017

“GPDO voor Brussel: omgekeerde en ondemocratische planning”

Het openbaar onderzoek over het Gewestelijk Plan Duurzame Ontwikkeling (GPDO) - het nieuwe ‘stadsproject voor Brussel’ - is op 13 maart afgesloten. Het vorige Gewestelijk Ontwikkelingsplan (GeWOP) dateert van 2002. De opmaak van de nieuwe versie werd opgestart in 2009 en heeft dus meer dan zes jaar in beslag genomen. Ondertussen zijn er heel wat thematische plannen en reglementaire hervormingen goedgekeurd die zich eigenlijk hadden moeten baseren op het GPDO, dat per definitie een langetermijnvisie omvat. Met andere woorden: al vóór zijn goedkeuring is de basisfunctie van het GPDO ondermijnd.

Het maatschappelijk middenveld heeft op vraag van de vorige regering in 2011 veel tijd geïnvesteerd in verschillende ateliers over de modernisering van het GeWOP. In januari 2014 kwam er een door de regering goedgekeurde versie online. De website nodigde iedereen uit om zijn of haar mening te geven, maar tegelijkertijd liet de toenmalige minister-president weten dat het onmogelijk zou zijn het GPDO definitief goed te keuren tijdens de lopende legislatuur.

Gebrek aan tijd hield diezelfde regering echter niet tegen om onder druk van de ondertussen enigszins gerelativeerde bevolkingstoename een Demografisch Gewestelijk Bestemmingsplan (GBP) op een draefje goed te keuren. Heel wat gebieden of gebouwen kregen dus al vroeger een bestemmingswijzingen. Vastgoedontwikkelaars zorgden er ondertussen voor dat de gronden in de volkswijken langs het kanaal in

waarde zijn gestegen en dat de vroegere industriële zones tot woningen werden gerenoveerd. Woningen en privéprojecten alom dus.

Omdat het GPDO er niet was om een dam te vormen tegen die ontwikkelingen, glipten wijken door de vingers van hun huidige bewoners, ondanks de vele waarschuwingen van het maatschappelijk middenveld¹.

Sindsdien strandde wel het globalere stadsproject, het GPDO, dat de plannen en hervormingen moest kaderen en een elan moest geven aan een nieuwe dynamiek. Het liet de Brusselaar met een opeenstapeling van moeilijkheden achter: sociale dualisering, huisvestingscrisis, onzekerheid, tekort aan kinderdagverblijven, scholen, sociale voorzieningen, gebrek aan groene ruimte, milieucrisis,...

EEN ONDEMOCRATISCHE EN OMGEKEERDE PLANNING

Bij de start van de nieuwe legislatuur in juli 2014 verwachtte iedereen dat het openbaar onderzoek van het GPDO snel van start zou gaan. In de plaats daarvan kwam er de ene hervorming na de andere: een bestuurlijke reorganisatie met nieuwe instellingen van openbaar nut onder voogdij van de minister-president (Brussels Planbureau, Maatschappij voor Stedelijke Inrichting, ...), een nieuwe ordonnantie voor stedelijke herwaardering (wijkcontracten en stadsvernieuwingscontracten), de hervorming van het Brussels Wetboek Ruimtelijke Ordening (BWRO),... Bij elke gelegenheid herhaalden de bewoners, verenigingen en ook de officiële adviesraden: eerst het stadsproject met het GPDO en dan pas de concrete plannen en herstructurering.

Want wij verwachten van de overheid dat ze ook borg staat voor een democratisch kader. Dit betekent dat de het stadsproject grondig en collectief eerst moet besproken en vastgelegd worden vooraleer eventuele hervormingen door te voeren.

Maar pas begin 2017 vroeg de regering de Brusselaar (verenigingen, bewoners, handelaars, ...) om zich - op twee maanden tijd - uit te spreken over wat uiteindelijk een vrij vage en algemene tekst blijkt te zijn. Erger nog : het gaat om een tekst die moet legitimeren wat de voorbije periode zonder publiek debat beslist is.

Anders gezegd : deze versie van het GPDO sluit helemaal niet aan bij de *stand van*

---

¹ Zie [Persbericht: Het demografisch gewestelijk bestemmingsplan: een hold-up op het gpdo !](#) - juli 2011

zaken en de resultaten van de ateliers van 2011, waar wij en vele anderen onze energie hebben in gestopt.

EEN ZEER SLECHT ANTWOORD OP DE SOCIAAL-ECONOMISCHE EN INSTITUTIONELE CRISIS

De grondige aanpassingen van het GBP vóór de goedkeuring van het GPDO is niet alleen een inbreuk op de hiërarchie van de plannen, maar hypothekeert het gewest om de oplossingen voor de territoriale uitdagingen op elkaar te kunnen afstemmen.

Zonder in te gaan op de details van inhoudelijke kritiek op het GPDO, willen we wijzen op het reële risico dat vooral de sterke en financieel meest rendabele functies zich nu zullen ontwikkelen, ten nadele van de zwakke functies die beantwoorden aan de noden van de zwakkere groepen: zoals sociale woningen, groene en publieke ruimtes, voorzieningen en productie-activiteiten die zorgen voor voldoende jobs voor laaggeschoolden.

Het GPDO geeft niet het kader waaruit het GBP voortvloeit, maar probeert achteraf de iconische torens, de luxe-woningen of de voorzieningen met internationale uitstraling te rechtvaardigen, om nog niet te spreken over een nieuwe, zeer dure metrolijn ...

WAT WILLEN WE DAN WEL

We willen dat de regering zich engageert in een democratisch proces die naam waardig, met een brede consultatie en voldoende tijd voor de bewoners en de verschillende maatschappelijke groepen om te reageren.

Dit nieuwe proces moet de prioriteiten bepalen en de behoeften van de Brusselaars in beeld brengen. Een en andere moet becijferd worden op basis van objectiveerbare gegevens, bijvoorbeeld inzake sociale huisvesting, buurtvoorzieningen, crèches en scholen, groene ruimten en biodiversiteit, bovengronds openbaar vervoer, productieactiviteiten met werkgelegenheid,...

Verder vinden we dat dit nieuwe project afgestemd moet zijn op de *stand van zaken* en op de aanbevelingen uit de geactualiseerde effectenbeoordeling. Het moet uitvoerbaar zijn en, zoals het BWRO zegt "*de transversaal en sectoraal in te zetten middelen om de alzo gedefinieerde doelstellingen en prioriteiten te bereiken*" aangeven.

Wij vinden, en we zijn niet alleen, dat om echt duurzaam te kunnen zijn, het GPDO voor het hele gewest doelstellingen, criteria, indicatoren en evaluatieprocessen

naar voren schuiven die beantwoorden aan de werkelijke noden van de Brusselaars.

CONTACT

ARAU : Isabelle Pauthier - isabelle.pauthier@arau.org - 0477 33 03 78

Stadsbeweging BRAL: Hilde Geens - hilde@bral.brussels - 0472 83 45 74

Inter-Environnement Bruxelles : Claire Scohier – claire.sochier@ieb.be - 0473 66 75 05

RBDH : Werner Van Mieghem - 02 502 84 63

Réseau Habitat : Marilène De Mol mdemol@reseauhabitat.be 0473 83 03. 99

Bruxelles Nature : Mario Ninanne - mario.ninanne@gmail.com 0473 66 75 05

Natagora - Amandine Tiberghien : amandine.tiberghien@natagora.be 02 893 09 25